Štvrtok 11. marca 2021

P9_TA(2021)0088

Sýrsky konflikt – 10 rokov po povstaní

Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. marca 2021 o sýrskom konflikte – 10 rokov po povstaní (2021/2576(RSP))

(2021/C 474/14)

Európsky parlament,

— so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Sýrii, najmä na uznesenie z 15. marca 2018 o situácii v Sýrii [1], uznesenie z 18. mája 2017 o stratégii EÚ pre Sýriu [2], uznesenie zo 4. júla 2017 o riešení prípadov porušovania ľudských práv v súvislosti s vojnovými zločinmi a zločinmi proti ľudskosti vrátane genocídy [3], uznesenie z 24. októbra 2019 o tureckej vojenskej operácii v severovýchodnej Sýrii a jej dôsledkoch [4], uznesenie z 26. novembra 2019 o právach detí pri príležitosti 30. výročia prijatia Dohovoru OSN o právach dieťaťa [5] a uznesenie zo 17. novembra 2011 o podpore Medzinárodného trestného súdu zo strany EÚ [6],

— so zreteľom na vyhlásenie Rady EÚ pre zahraničné veci zo 6. marca 2020 a najnovšie závery Rady EÚ o Sýrii zo 14. októbra 2019, 16. apríla 2018 a 3. apríla 2017,

— so zreteľom na predchádzajúce vyhlásenia podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku o Sýrii vrátane vyhlásení z februára 2020 o prístupe k humanitárnej pomoci v Idlibe, z 13. januára 2020 a 26. septembra 2019 o Sýrii a z 9. októbra 2019 o vývoji v severovýchodnej Sýrii,

— so zreteľom na vykonávacie rozhodnutie Rady (SZBP) 2021/30 z 15. januára 2021, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 2013/255/SZBP o reštriktívnych opatreniach voči Sýrii [7], ktorým sa do zoznamu sankcií EÚ voči osobám zodpovedným za násilné represie v Sýrii doplnil nový minister zahraničných vecí Sýrie,

— so zreteľom na stratégiu EÚ pre Sýriu prijatú 3. apríla 2017 a závery Rady zo 16. marca 2015 o regionálnej stratégii EÚ pre Sýriu a Irak, ako aj pre hrozbu, ktorú predstavuje ISIL/Dá'iš,

— so zreteľom na spoločné vyhlásenie OSN a Európskej únie ako spolupredsedov štvrtej bruselskej konferencie na tému Podpora budúcnosti Sýrie a okolitého regiónu, ktorá sa konala 30. júna 2020,

— so zreteľom na predchádzajúce vyhlásenia generálneho tajomníka OSN o Sýrii vrátane vyhlásení jeho hovorcu z 1. a 18. februára 2020,

— so zreteľom na najnovšie vyhlásenie osobitného vyslanca OSN pre Sýriu Geira O. Pedersena adresované Bezpečnostnej rade OSN (BR OSN) 22. januára 2021,

— so zreteľom na rezolúcie BR OSN týkajúce sa Sýrie od roku 2011, najmä na rezolúciu BR OSN č. 2254 (2015) o schválení plánu mierového procesu v Sýrii, rezolúciu BR OSN č. 2249 (2015) o Islamskom štáte v Iraku a Sýrii a rezolúciu BR OSN č. 2533 (2020) o obnove hraničného priechodu Báb al-Hawá do 10. júla 2021 pre humanitárnu pomoc,

— so zreteľom na najnovšie správy nezávislej medzinárodnej vyšetrovacej komisie pre Sýriu predložené Rade pre ľudské práva 1. marca 2021,

---

(1) Ú. v. EÚ C 162, 10.5.2019, s. 119.
(2) Ú. v. EÚ C 307, 30.8.2018, s. 117.
(3) Ú. v. EÚ C 334, 19.9.2018, s. 69.
(4) Prijaté texty, P9_TA(2019)0049.
(5) Prijaté texty, P9_TA(2019)0066.
(6) Ú. v. EÚ C 153 E, 31.5.2013, s. 115.
(7) Ú. v. EÚ L 12 I, 15.1.2021, s. 3.

— so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN č. 71/248 z 21. decembra 2016 o vytvorení medzinárodného, nestranného a nezávislého mechanizmu na pomoc pri vyšetrovaní a stíhaní osôb zodpovedných za najzávažnejšie zločiny podľa medzinárodného práva spáchané v Sýrii od marca 2011,

— so zreteľom na vyhlásenie UNICEF z 28. februára 2021 o bezpečnej reintegrácii a repatriácii všetkých detí v tábore al-Húl a na celom severovýchode Sýrie, ako aj na správu UNICEF z 2. februára 2021 o humanitárnej situácii v celej Sýrii v roku 2020,

— so zreteľom na zriadenie sekretariátu siete EÚ pre vyšetrovanie a stíhanie genocídy, zločinov proti ľudskosti a vojnových zločinov, ktorý zastrešuje Eurojust, v roku 2011,

— so zreteľom na spoločnú pozíciu Rady 2003/444/SZBP zo 16. júna 2003 o Medzinárodnom trestnom súde ([8]), jej akčný plán z roku 2004 pre Medzinárodný trestný súd s cieľom dosiahnuť všeobecnú ratifikáciu a vykonávanie a na revidovaný akčný plán EÚ z roku 2011,

— so zreteľom na Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu,

— so zreteľom na Chartu OSN a dohovory OSN, ktorých je Sýria zmluvnou stranou, vrátane Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu,

— so zreteľom na Ženevské komuniké z roku 2012 a 2014 s podporou OSN,

— so zreteľom na Ženevské dohovory z roku 1949 a na dodatkové protokoly k nim,

— so zreteľom na Dohovor OSN o zákaze vývoja, výroby, hromadenia a použitia chemických zbraní a o ich zničení;

— so zreteľom na Dohovor OSN o zabránení a trestaní zločinu genocídia z 9. decembra 1948,

— so zreteľom na článok 132 ods. 2 a 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže koncom februára 2011 sýrsky režim zatkol, zadržiaval a mučil sýrske deti v Dar'á za to, že na mestských múroch napísali grafity kritizujúce prezidenta Baššára al-Asada; keďže 15. marca 2011 tisíce Sýrčanov v Dar'á a Damasku vyšli v rekordnom počte do ulíc, aby požadovali demokratické reformy, prepustenie politických väzňov, ukončenie mučenia, dodržiavanie ľudských práv a zásad právneho štátu, usporiadanie slobodných a spravodlivých volieb a ukončenie korupcie; keďže tieto ľudové protesty sa v krajine šíria už niekoľko rokov, a to od veľkých miest ako Homs, Hamá, Idlib a známych štvrtí Aleppa a Damasku až po menšie mestá ako al-Hasaka na severovýchode a Kafr Nabl na severozápade;

B. keďže sýrske povstanie v roku 2011 bolo prejavom etnickej a náboženskej rozmanitosti Sýrie a zúčastnili sa na ňom vodcovia všetkých etnických a náboženských skupín a všetkých provincií krajiny;

C. keďže sýrsky režim reagoval na legitímne demokratické ašpirácie svojho ľudu hrubou brutalitou zo strany sýrskych bezpečnostných síl a spojeneckých milícií pod jeho velením; keďže viac ako 500 000 ľudí prišlo o život a viac ako milión ľudí utrpelo zranenia; keďže podľa Sýrskej siete pre ľudské práva bolo od marca 2011 zabitých viac ako 230 000 civilistov, z toho 88 % zabil sýrsky režim, 3 % ruské sily, 2 % Dá'iš a 2 % ozbrojené opozičné skupiny; keďže viac ako 15 000 civilistov bolo umučených na smrť, z toho 99 % vo väzniciach režimu; keďže odvtedy viac ako 150 000 civilistov nedobrovoľne zmizlo a sú naďalej zadržiavaní, pričom za 88 % z týchto prípadov zodpovedá sýrsky režim, za 6 % ISIL/Dá'iš a za 3 % ozbrojené opozičné skupiny; keďže odvtedy násilne zmizlo alebo bolo zadržiavaných viac ako 3 400 zdravotníckych pracovníkov, z toho 98 % zo strany sýrskeho režimu;

([8]) Ú. v. EÚ L 150, 18.6.2003, s. 67.

Štvrtok 11. marca 2021

D. keďže strany konfliktu vrátane vládnych síl a ich spojencov, protivládnych ozbrojených skupín a teroristických organizácií na zozname OSN, ako je ISIL/Dá'iš, sa v rôznej miere dopustili hrubého porušovania ľudských práv vrátane vojnových zločinov a zločinov proti ľudskosti; keďže taktika, ktorú uplatnil brutálny režim a džihádisti, bola zameraná na vyhladenie umiernených a prodemokratických síl; keďže všetky osoby, ktoré majú tieto zločiny na svedomí, sa za ne musia zodpovedať;

E. keďže sýrsky režim použil chemické zbrane, rakety Scud, konvenčné delostrelecké a letecké bomby, ako aj barelové bomby, kazetové bomby a zápalné bomby v husto obývaných civilných oblastiach, ako sú Homs, Hamá a východné Aleppo; keďže pokojným demonštrantom, ktorí boli zranení v dôsledku ostrej paľby sýrskych bezpečnostných síl, bolo odopreté ošetrenie a boli umučení na smrť vo vojenských nemocniciach a detenčných centrách v celej krajine, ako sa uvádza v Cézarovej správe, ktorú v máji 2014 predložilo Francúzsko BR OSN; keďže rodinám sa bežne bráni v tom, aby mŕtvych pochovávali na cintorínoch; keďže celé mestá boli obliehané a zámerne vyhladované; keďže došlo ku kolektívnym trestom, mimosúdnym popravám a viacerým masakrom stoviek mužov, žien a detí vo vidieckych mestách, ako napríklad v máji 2012 v meste al-Húla; keďže vyšetrovacia komisia OSN pre Sýriu informovala o tom, že ozbrojené sily sýrskeho režimu a ich milície systematicky používajú znásilňovanie a iné formy sexuálneho násilia ako vojnovú zbraň;

F. keďže OSN prostredníctvom mandátu svojich osobitných vyslancov OSN vytvorila rad iniciatív s cieľom dosiahnuť prímerie medzi všetkými stranami, prepustiť zadržiavaných, zaručiť prístup humanitárnej pomoci do všetkých častí krajiny, chrániť novinárov a mimovládne organizácie a zapojiť sa do inkluzívneho dialógu o politickom riešení konfliktu, ku ktorému došlo po roku 2011; keďže tento proces a Sýrsky ústavný výbor s mandátom OSN zostávajú na mŕtvom bode;

G. keďže v októbri 2019 bol zriadený Sýrsky ústavný výbor, poverený nájdením politického riešenia sýrskeho konfliktu pod záštitou osobitného vyslanca OSN pre Sýriu a v súlade s rezolúciou BR OSN č. 2254 (2015); keďže Sýrsky ústavný výbor napriek svojim štrukturálnym nedostatkom a pretrvávajúcej neochote prezidenta Asada ku konštruktívnej spolupráci v rámci výboru zostáva kľúčovým nástrojom na dosiahnutie mierového politického riešenia konfliktu;

H. keďže Rusko od roku 2011 vetovalo s podporou Číny 16 rezolúcií BR OSN vrátane rezolúcií o postúpení situácie v Sýrii Medzinárodnému trestnému súdu a o zlepšení prístupu humanitárnej pomoci; keďže Irán a Hizballáh sa priamo podieľali na podpore represií sýrskeho režimu voči civilistom; keďže Rusko od roku 2015 vynakladá logistické, diplomatické a finančné zdroje na rozsiahlu vojenskú intervenciu ruských vzdušných síl na podporu sýrskeho režimu;

I. keďže Turecko od roku 2016 v rozpore s medzinárodným právom zasahuje priamo v Sýrii s cieľom okupovať severné časti krajiny, ktoré tvoria prevažne sýrske kurdské enklávy, ako napríklad inváziou území kontrolovaných Demokratickými silami Sýrie v októbri 2019; keďže v reakcii na tieto kroky Turecka niekoľko členských štátov EÚ formálne pozastavilo predaj zbraní do Turecka;

J. keďže podľa krajín spolupredsedov Minskej skupiny OBSE presunulo Turecko sýrskych žoldnierov do Náhorného Karabachu;

K. keďže globálna koalícia pokračuje vo svojom úsilí v Iraku, Sýrii a na celom svete mariť zámery ISIL/Dá'iš a činnosť jej pobočiek a sietí;

L. keďže EÚ a jej členské štáty prerušili v roku 2012 diplomatické vzťahy so sýrskym režimom; keďže po tom, ako sa začiatkom roka 2012 zatvorili veľvyslanectvá členských štátov, EÚ zatvorila v decembri 2012 svoju delegáciu v Damasku;

M. keďže Rada prijala v roku 2011 sankcie voči jednotlivcom a subjektom, ktorí sa podieľali na represiách voči civilistom, a odvtedy ich ďalej rozšírila s cieľom dojednať politickú dohodu; keďže tieto sankcie majú humanitárne výnimky;

N. keďže reakcia sýrskeho režimu na povstanie viedla k zničeniu sýrskej hospodárskej a sociálnej štruktúry; keďže kolaps sýrskej libry umocnil kolaps libanonského hospodárstva od roku 2019 a globálne hospodárske dôsledky súvisiace s pandémiou COVID-19 od marca 2020; keďže náklady na základné potraviny sa od roku 2019 zvýšili o viac ako 100 %;

O. keďže po tom, ako Sýria uskutočnila doposiaľ najväčšie chemické útoky na civilnú oblasť východne od Damasku vo východnej Ghúte, v októbri 2013 pod silným medzinárodným tlakom podpísala a ratifikovala Dohovor o chemických zbraniach; keďže vyšetrovací a identifikačný tím Organizácie pre zákaz chemických zbraní (OPCW) konštatoval, že sýrsky režim bol odvtedy viackrát zodpovedný za použitie chemických zbraní proti civilnému obyvateľstvu; keďže v júli 2020 výkonná rada OPCW opätovne formálne požiadala sýrsky režim, aby deklaroval svoje zariadenia na výrobu chemických zbraní;

P. keďže výsledkom konfliktu je takmer 7 miliónov utečencov a viac ako 13 miliónov ľudí závislých od humanitárnej pomoci v Sýrii vrátane 6 miliónov žien a detí, 6,8 milióna vnútorne vysídlených osôb a 3 milióny ľudí žijúcich v ťažko dostupných obliehaných oblastiach; keďže humanitárne potreby sa len v uplynulom roku zvýšili o pätinu a ďalších 4,5 milióna Sýrčanov trpí potravinovou neistotou a 90 % z ich žije pod hranicou chudoby; keďže je naďalej kľúčové zabezpečiť prístup humanitárnej pomoci ku všetkým obyvateľom v núdzi a keďže 40 % sýrskeho obyvateľstva žije v oblastiach, ktoré nie sú pod kontrolou vlády; keďže ako ukázala pandémia COVID-19, okrem prístupu obyvateľstva k všeobecnej zdravotnej starostlivosti má aj naďalej kľúčový význam cezhraničný prístup do severozápadnej a severovýchodnej Sýrie; keďže zima a následné záplavy, ktoré postihli približne 121 000 ľudí na 304 miestach pobytu vnútorne vysídlených osôb v severozápadnej Sýrii, spôsobili ďalšie ťažkosti obyvateľstvu, ktoré bolo už pred tým mimoriadne zraniteľné; keďže sýrska vláda pokračovala v zavádzaní prísnych obmedzení pre poskytovanie humanitárnej pomoci vo vládou kontrolovaných oblastiach Sýrie a v iných častiach krajiny;

Q. keďže približne 12 000 cudzích štátnych príslušníkov, z ktorých väčšina je podozrivá z priamych alebo nepriamych väzieb na ISIL/Dá'iš, je uväznených v siedmich väzniciach spravovaných Demokratickými silami Sýrie v severovýchodnej Sýrii; keďže 9 000 z nich je zadržiavaných v najväčšom sýrskom tábore al-Húl, v ktorom sa nachádza 64 000 ľudí, väčšinou rodín s väzbami na ISIL/Dá'iš, pričom 94 % tvoria ženy a deti vrátane občanov EÚ; keďže aktuálne podmienky sú veľmi znepokojujúce, najmä po nedávnych vraždách, ku ktorým došlo od začiatku tohto roka;

R. keďže konflikt mal mimoriadne vážne dôsledky pre životy a ľudské práva detí v Sýrii; keďže podľa Sýrskej siete pre ľudské práva bolo zabitých viac ako 29 500 detí, z toho 78 % zabil sýrsky režim a iránske milície, 7 % ruské sily a 3 % ISIL/Dá'iš; keďže viac ako 2,6 milióna dievčat a chlapcov bolo vnútorne vysídlených z ich domovov a keďže duševné zdravie mnohých sýrskych detí bolo, je a bude hlboko narušené brutalitou konfliktu; keďže deti v Sýrii nemôžu získať rodný list a doklady totožnosti, čo ich vystavuje riziku stavu bez štátnej príslušnosti; keďže milióny detí zameškali roky vzdelávania, pričom 2,8 milióna detí v Sýrii v súčasnosti nenavštevuje školu;

S. keďže pokračujúce útoky na zdravotnícke zariadenia zničili sýrsky zdravotný systém a Sýrčania tak s ťažkosťami čelia výzvam spojeným s krízou COVID-19; keďže v celej Sýrii funguje menej ako 64 % nemocníc a 52 % zariadení primárnej zdravotnej starostlivosti; keďže podľa Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) z krajiny utieklo 70 % pracovnej sily v zdravotníctve;

T. keďže pravidelné útoky na zdravotnícke zariadenia sú od vzniku sýrskeho konfliktu jeho charakteristickým znakom, čo predstavuje vážne porušenie medzinárodného humanitárneho práva, a pokračovali aj v roku 2020 počas pandémie; keďže hoci sa za posledné desaťročie zvýšila miera medzinárodného uznávania systematickej povahy útokov na zariadenia zdravotnej starostlivosti v Sýrii, nepodarilo sa napriek rezolúciám BR OSN č. 2139 (2014) a č. 2286 (2016) vyvodiť jasnú zodpovednosť; keďže generálny tajomník OSN zriadil vnútorný vyšetrovací výbor OSN, ktorý preskúmal obmedzený počet incidentov, ku ktorým došlo v období od septembra 2019 do apríla 2020 v severozápadnej Sýrii;

Štvrtok 11. marca 2021

U. keďže obhajcovia ľudských práv a odborníci z oblasti humanitárnej pomoci aj naďalej vyjadrujú obavy o bezpečnosť a ochranu navrátilcov a vysídlených osôb vzhľadom na situáciu v mnohých častiach krajiny a kladú otázky týkajúce sa prístupu sýrskej vlády k politickému zmiereniu;

V. keďže EÚ a jej členské štáty poskytli od roku 2011 Sýrčanom 20 miliárd EUR na humanitárnu pomoc a podporu stabilizácie a odolnosti v Sýrii aj v susedných krajinách; keďže EÚ je hnacou silou darcovských konferencií o Sýrii, ktoré sa konali v Bruseli štyri po sebe nasledujúce roky (2017 – 2020), a piatej bruselskej konferencie, ktorá sa má uskutočniť 29. a 30. marca 2021;

W. keďže rezolúciou BR OSN č. 2533 (2020) z 11. júla 2020 o cezhraničnej pomoci sa obnovil len hraničný priechod Báb al-Hawá, a to na obdobie jedného roka do 10. júla 2021, a uzavreli sa tak priechody Báb as-Salám, al-Jaarubíja a ar-Ramthá;

X. keďže od roku 2011 boli miliónom Sýrčanov odňaté vlastnícke práva na základe nových sýrskych zákonov o vlastníctve zameraných proti tým, ktorí sa vyhli vojenskej službe alebo utiekli z krajiny bez predchádzajúceho povolenia;

Y. keďže Golanské výšiny sú sýrskym územím a Izraelský štát ich okupuje od roku 1967;

Z. keďže počas konfliktu došlo k početným útokom rôznych strán na kultúrne dedičstvo vrátane ničenia a rabovania archeologických nálezísk zo strany ISIL/Dá'iš, demolácie, rabovania a ničenia archeologických nálezísk a jezídskych svätýň a hrobov zo strany Sýrskej národnej armády v Afríne;

AA. keďže Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu, ktorý podpísali a ratifikovali všetky členské štáty, potvrdzuje, že najzávažnejšie zločiny, ktoré znepokojujú medzinárodné spoločenstvo ako celok, najmä genocída, zločiny proti ľudskosti a vojnové zločiny, nesmú zostať nepotrestané;

AB. keďže od roku 2009 všetky členské štáty ratifikovali Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu; keďže v roku 2011 zriadila Rada sekretariát siete EÚ pre vyšetrovanie a stíhanie genocídy, zločinov proti ľudskosti a vojnových zločinov, ktorý zastrešuje Eurojust; keďže v stratégii EÚ pre Sýriu sa EÚ vyzýva, aby presadzovala zodpovednosť za vojnové zločiny spáchané v Sýrii s cieľom uľahčiť proces národného zmierenia a podporiť spravodlivosť v prechodnom období;

AC. keďže v roku 2018 bol prvýkrát vytvorený spoločný vyšetrovací tím pod vedením orgánov presadzovania práva a justičných orgánov vo Francúzsku a v Nemecku s cieľom uľahčiť zatýkanie a stíhanie sýrskych vojnových zločincov v nadväznosti na uverejnenie Cézarovej správy o systematickom vyhladovaní a mučení desiatok tisícov žien a mužov v sýrskych detenčných centrách od roku 2011;

1. podporuje demokratické ašpirácie sýrskeho ľudu, ktorý pred desiatimi rokmi 15. marca 2011 pokojne demonštroval za demokratické reformy v Dar'á, Damasku a vo zvyšku krajiny; vzdáva hold 500 000 obetiam represií a konfliktu v Sýrii od začiatku ľudového povstania; domnieva sa, že budúcnosť Sýrie by mala zostať v rukách Sýrčanov; vyjadruje svoju podporu jednote, zvrchovanosti a územnej celistvosti sýrskeho štátu a jeho ľudu;

2. vyjadruje hlboké znepokojenie nad pretrvávajúcou patovou politickou situáciou a oceňuje snahu osobitného vyslanca OSN Geira O. Pedersena nájsť politické riešenie konfliktu; stotožňuje sa s obavami osobitného vyslanca v súvislosti s nedostatočným pokrokom; opätovne potvrdzuje, že udržateľné riešenie sýrskeho konfliktu nemožno dosiahnuť vojenskou cestou; je rovnako znepokojený hospodárskym kolapsom a katastrofálnou humanitárnou krízou, ktorá postihla Sýriu;

3. vyjadruje svoju podporu rezolúcii BR OSN č. 2254 z roku 2015, ktorou sa ustanovuje proces ústavnej reformy pod sýrskym vedením; vyjadruje hlboké poľutovanie nad nedostatočnou angažovanosťou sýrskeho režimu, a to napriek opakovanej angažovanosti a pripravenosti sýrskych opozičných predstaviteľov rokovať so sýrskym režimom o vypracovaní novej sýrskej ústavy; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu vytvorenia mechanizmu monitorovania, overovania a podávania správ pod vedením OSN;

4. odmieta akúkoľvek normalizáciu diplomatických vzťahov so sýrskym režimom, pokiaľ sa v Sýrii nedosiahne zásadný pokrok s jasným, trvalým a dôveryhodným zapojením sa do inkluzívneho politického procesu; domnieva sa, že nadchádzajúce prezidentské voľby v Sýrii v roku 2021 nemajú v súčasnej situácii v očiach medzinárodného spoločenstva žiadnu dôveryhodnosť; dôrazne odsudzuje návštevy poslancov EP v sýrskom režime a zdôrazňuje, že títo poslanci EP nezastupujú Európsky parlament;

5. vyjadruje poľutovanie nad tým, že niektorí aktéri ešte viac rozdelili roztrieštenú sýrsku opozíciu a bránia tak ženevskému procesu;

6. dôrazne odsudzuje všetky zverstvá a porušovanie ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva, najmä Asadovým režimom, ale aj ruskými, iránskymi a tureckými aktérmi, a vyzýva Rusko, Turecko a Hizballáh, aby stiahli všetky vlastné aj zástupné jednotky pod ich velením s výnimkou tých, ktoré sú súčasťou medzinárodných mierových alebo stabilizačných síl v rámci mandátu Bezpečnostnej rady OSN; vyjadruje poľutovanie nad úlohou Ruska a Iránu pri podpore rozsiahlych represií sýrskeho režimu voči civilnému obyvateľstvu a nad tým, že tieto štáty prevzali kontrolu nad politickým procesom a hospodárskymi zdrojmi Sýrie;

7. vyzýva Turecko, aby stiahlo svoje jednotky zo severnej Sýrie, ktorú nezákonne okupuje bez akéhokoľvek mandátu OSN; odsudzuje skutočnosť, že Turecko nezákonne premiestňuje kurdských Sýrčanov z okupovanej severnej Sýrie do Turecka na účely zadržania a trestného stíhania, čo je v rozpore s medzinárodnými záväzkami Turecka vyplývajúcimi zo Ženevských dohovorov; naliehavo žiada, aby všetky sýrske zadržiavané osoby, ktoré boli premiestnené do Turecka, boli okamžite repatriované na okupované územia v Sýrii; je znepokojený tým, že pokračujúce vysídľovanie zo strany Turecka by mohlo vyústiť do etnických čistiek voči sýrskemu kurdskému obyvateľstvu; zdôrazňuje, že nezákonná invázia a okupácia Turecka ohrozili mier v Sýrii, na Blízkom východe a vo východnom Stredozemí; dôrazne odsudzuje skutočnosť, že Turecko využíva sýrskych žoldnierov v konfliktoch v Líbyi a Náhornom Karabachu, čo je v rozpore s medzinárodným právom;

8. pevne verí v náboženskú a etnickú rozmanitosť Sýrie; vyjadruje poľutovanie nad dlhodobou diskrimináciou sýrskych Kurdov sýrskym režimom; odsudzuje cielené útoky sýrskeho režimu proti kritickým hlasom, napríklad proti držiteľovi Sacharovovej ceny Európskeho parlamentu Alímu Farzátovi za kritiku prezidenta Asada, ako aj útoky sýrskeho režimu na 124 kresťanských kostolov, ktoré zdokumentovala Sýrska sieť pre ľudské práva; dôrazne odsudzuje vraždy príslušníkov náboženských menšín, za ktoré je zodpovedný ISIL/Dá'iš, a najmä jeho zločiny genocídy jezídov a príslušníkov šiitskych moslimských a kresťanských vierovyznaní v rokoch 2014 – 2018; vyjadruje hlboké poľutovanie nad prenasledovaním menšín ozbrojenými opozičnými skupinami;

9. pripomína medzinárodnému spoločenstvu závažnosť a rozsah porušovania ľudských práv v Sýrii, ktorého sa dopúšťajú rôzne strany konfliktu; poukazuje na zásadnú zodpovednosť sýrskeho režimu za jeho rozhodnutie reagovať na pokojné protesty rozsiahlou represiou za použitia neopísateľných prostriedkov; pripomína význam Caesarovej správy a potvrdenia, ktoré Francúzsko predložilo BR OSN v roku 2014, o dôveryhodnosti fotografií 11 000 identifikovaných väzňov, ktorí boli v rokoch 2011 až 2013 vyhladovaní a umučení na smrť v detenčných centrách a vo vojenských nemocniciach v Damasku; naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby podporili odporúčanie vyšetrovacej komisie OSN z marca 2021 uľahčiť vytvorenie nezávislého mechanizmu s medzinárodným mandátom a prístupom orientovaným na obete s cieľom nájsť nezvestné osoby alebo ich pozostatky, a to aj v masových hroboch;

10. rozhodne odsudzuje zabitie 550 medzinárodných a sýrskych novinárov sýrskym režimom a desiatok ďalších novinárov organizáciou ISIL/Dá'iš a inými ozbrojenými skupinami; vyzýva sýrsky režim, aby z väzenia okamžite prepustil 400 novinárov, ktorých podľa Sýrskej siete pre ľudské práva zadržiava;

11. čo najdôraznejšie odsudzuje používanie znásilňovania ako vojnovej zbrane proti ženám, či už zo strany sýrskeho režimu a jeho milícií, ako to dokumentuje medzinárodný nezávislý výbor OSN, alebo zo strany ISIL/Dá'iš voči jezídskym a šiitskym ženám; pripomína úlohu, ktorú ženy zohrali pri povstaní v roku 2011, a zásadný význam začlenenia žien do všetkých úrovní sýrskych politických, hospodárskych a súdnych štruktúr, a to aj do spravodlivosti v prechodnom období; opakovane zdôrazňuje význam začlenenia žien a mládeže do procesu urovnania konfliktu;

Štvrtok 11. marca 2021

12. znova čo najdôraznejšie odsudzuje ruské letecké útoky, pri ktorých zahynulo celkovo viac ako 6 900 civilistov vrátane 2 000 detí a pri ktorých bola použitá kazetová munícia, vákuové bomby a rakety dlhého doletu a ktorých terčom boli podľa Sýrskej siete pre ľudské práva nezávislé mediálne centrá, nemocnice, humanitárna infraštruktúra vrátane viac ako 207 zdravotníckych zariadení, ako aj sýrske jednotky civilnej obrany, ako sú členovia humanitárnej organizácie „Biele prilby"; odsudzuje pokusy Ruska poškodiť obraz Bielych prilieb v západných médiách prostredníctvom agresívnej a trvalej dezinformačnej kampane na sociálnych médiách; čo najdôraznejšie odsudzuje zapojenie ruských vojnových lietadiel do chemických útokov sýrskeho režimu, ako napríklad do chemického masakru v Chán Šajchúne v apríli 2017, po ktorom ruské vojnové lietadlá okamžite bombardovali jedinú nemocnicu, v ktorej boli ošetrované obete;

13. naliehа na sýrsky režim, aby okamžite prepustil 130 000 neprávom zadržiavaných politických väzňov vrátane žien, mužov a detí, ktoré nechali násilne zmiznúť sýrske bezpečnostné sily; dôrazne odsudzuje systematické používanie mučenia, neľudského zaobchádzania a sexuálneho násilia v hrozných podmienkach, v ktorých sú zadržiavaní, bez akéhokoľvek prístupu k civilnému súdu, právnikom, zdravotnej starostlivosti alebo svojim rodinám; zdôrazňuje, že sú im odopierané ich základné práva na spravodlivý proces a zadržiavané informácie o ich zatknutí a mučení s cieľom získať falošné priznania; naliehavo vyzýva sýrske orgány, aby bez výnimky poskytli okamžitý a neobmedzený prístup do väzenských zariadení uznaným medzinárodným humanitárnym MVO a monitorovacím organizáciám bez toho, aby ho museli vopred ohlasovať;

14. zdôrazňuje, že ISIL/Dá'iš je v regióne stále aktívny a nebol porazený; vyjadruje znepokojenie nad ťažkosťami, ktoré sú spojené s uchovávaním dôkazov o zločinoch spáchaných organizáciou ISIL/Dá'iš, so získavaním prístupu k týmto dôkazom a so zisťovaním osudu unesených osôb; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby podporovali miestne úsilie o zdokumentovanie a uchovanie dôkazov o týchto trestných činoch; víta trestné stíhanie štátnych príslušníkov EÚ a krajín mimo EÚ, ktorí sa pripojili k ISIL/Dá'iš;

15. vyjadruje znepokojenie nad obnovením činnosti ISIL/Dá'iš na severovýchode Sýrie; oceňuje úsilie medzinárodnej koalície proti ISIL/Dá'iš; zdôrazňuje význam pokračujúcej dlhodobej angažovanosti USA v koalícii; opätovne potvrdzuje svoju podporu úsiliu globálnej koalície na boj proti Dá'iš a zdôrazňuje významný prínos Demokratických síl Sýrie (SDF) ako spojenca v boji proti ISIL/Dá'iš;

16. vyjadruje znepokojenie nad rastúcim napätím v irackom Kurdistane, v ktorom v posledných rokoch vládla väčšia stabilita ako v Sýrii a ktorý poskytoval sýrskym utečencom bezpečné útočisko;

17. potvrdzuje, že osoby zodpovedné za najzávažnejšie medzinárodné trestné činy musia byť riadne stíhané, a to aj členskými štátmi EÚ, ak neexistujú iné medzinárodné alebo vnútroštátne procesy spravodlivosti v prechodnom období; zdôrazňuje kľúčový význam vyriešenia otázky osôb, ktoré zadržiavajú alebo nechali zmiznúť všetky zúčastnené strany konfliktu, keďže ide o základnú súčasť každého prechodného procesu v záujme dosiahnutia mieru;

18. pripomína, že Medzinárodný trestný súd (MTS) by mal zostať hlavnou jurisdikciou medzinárodnej spravodlivosti pre prípady zločinov genocídy, zločinov proti ľudskosti, vojnových zločinov a zločinov agresie; domnieva sa, že chýbajúca zodpovednosť je živnou pôdou pre ďalšie krutosti a znásobuje utrpenie obetí; trvá preto na tom, že treba brať na zodpovednosť všetkých páchateľov, najmä prostredníctvom uplatňovania zásady univerzálnej súdnej právomoci, a poskytnúť obetiam odškodnenie; zdôrazňuje, že na zavedenie opatrení restoratívnej justície nemožno čakať do konca konfliktu, a naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zintenzívnili svoju podporu procesom, ktoré vedú reprezentatívne skupiny Sýrčanov; dôrazne odsudzuje skutočnosť, že Rusko s podporou Číny vetovalo 16 rezolúcií BR OSN, na základe ktorých sa mala otázka Sýrie postúpiť MTS;

19. víta vôbec prvé odsúdenie bezpečnostného dôstojníka sýrskeho režimu za spoluvinu na zločinoch proti ľudskosti 24. februára 2021 na súde v Koblenzi v Nemecku;

20. oceňuje úsilie členských štátov EÚ, ktoré sa od roku 2019 snažia zabezpečiť širokú medzinárodnú podporu tomu, aby sa v rámci všeobecného rozpočtu OSN zaistilo dlhodobé financovanie medzinárodného, nestranného a nezávislého mechanizmu OSN na pomoc pri vyšetrovaní a stíhaní osôb zodpovedných za najzávažnejšie trestné činy podľa medzinárodného práva spáchané v Sýrii od marca 2011 (IIIM);

21. víta francúzsko-nemecký spoločný vyšetrovací tím na podporu stíhania zločinov proti ľudskosti zdokumentovaných v Caesarovej správe; víta medzinárodné zatýkacie rozkazy, ktoré v roku 2018 vydali obe krajiny na zatknutie troch vysokopostavených bezpečnostných úradníkov; oceňuje úlohu, ktorú zohrávajú miestne sýrske MVO pri overovaní, dokumentovaní, zhromažďovaní a ochrane dôkazov o zločinoch proti ľudskosti a vojnových zločinoch, ako aj doplnkovú úlohu, ktorú zohrávajú mimovládne organizácie, ako je Komisia pre medzinárodnú zodpovednosť a spravodlivosť, v rámci pomoci európskym orgánom presadzovania práva a justičným orgánom pri účinnom stíhaní vojnových zločincov prítomných na území členských štátov EÚ; vyzýva EÚ, aby Sýrčanom poskytla viac odbornej prípravy v oblasti práva s cieľom umožniť im zohrávať úlohu v boji proti beztrestnosti;

22. vyzýva Komisiu, aby predložila akčný plán EÚ týkajúci sa beztrestnosti, ktorý bude obsahovať osobitnú kapitolu venovanú Sýrii; zdôrazňuje, že cieľom tohto akčného plánu by mala byť lepšia koordinácia a harmonizácia zdrojov a úsilia členských štátov pri stíhaní vojnových zločincov v EÚ; zastáva názor, že spravodlivosť v prechodnom období zohráva v dlhodobom horizonte zásadnú úlohu pri zabezpečovaní mieru; vyzýva EÚ, aby zriadila osobitný európsky fond pre obete zločinov proti ľudskosti spáchaných v Sýrii;

23. podporuje členské štáty v úsilí o zlepšenie koordinácie justičných, policajných a imigračných zdrojov prostredníctvom vytvárania prepojených jurisdikcií s cieľom vzájomne využívať justičné právomoci a uľahčiť trestné stíhanie; zdôrazňuje, že lepšie vybavené členské štáty by sa mali podeliť o svojich odborníkov a tlmočníkov s cieľom uľahčiť efektívne a účinné vyšetrovanie, pričom každý členský štát by sa mal usilovať o vymenovanie prokurátora určeného pre tieto trestné činy s cieľom urýchliť úsilie v oblasti justičnej koordinácie;

24. vyzýva členské štáty, aby si na úrovni EÚ automaticky vymieňali informácie o osobách podozrivých z vojnových zločinov podľa článku 1F Ženevského dohovoru; zastáva názor, že je potrebná aj užšia spolupráca medzi imigračnými orgánmi a prokurátormi v otázke podozrivých vojnových zločincov na vnútroštátnej úrovni;

25. požaduje, aby všetky členské štáty EÚ bez výnimky plne spolupracovali v boji proti beztrestnosti; vyjadruje hlboké znepokojenie nad nedostatočnou spoluprácou niektorých členských štátov pri stíhaní sýrskych vojnových zločincov;

26. v plnej miere podporuje európske úsilie, na čele ktorého od septembra 2020 stojí Holandsko, o začatie súdneho konania proti Sýrii na Medzinárodnom súdnom dvore (MSD) za porušenie Dohovoru OSN proti mučeniu;

27. vyzýva členské štáty, aby na nadchádzajúcej konferencii OPCW na jar 2021 požiadali o pozastavenie členstva Sýrie v OPCW za falšovanie dôkazov o použití chemických zbraní; opakuje, že bol zdesený tým, že sýrsky režim spáchal 336 preukázaných chemických útokov, pri ktorých na civilistov zhodil plynný chlór, sarín a sírny horčičný plyn, a pripomína, že tieto útoky odsudzuje;

28. dôrazne odsudzuje útoky všetkých zúčastnených strán na humanitárnych pracovníkov, najmä zo strany sýrskeho režimu a ISIL/Dá'iš; poukazuje na osobitnú zodpovednosť sýrskeho režimu za cielené zabíjanie humanitárnych pracovníkov od roku 2011; zdôrazňuje zásadnú zodpovednosť Ruska za útoky na humanitárnych pracovníkov, najmä za bombardovanie 21 poľných nemocníc organizácie Lekári bez hraníc (MSF) v októbri 2015;

29. vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že utrpenie sýrskeho ľudu pokračuje aj desať rokov po začatí konfliktu; je osobitne znepokojený tým, že len v minulom roku sa humanitárne potreby v Sýrii zvýšili o pätinu a že ďalších 4,5 milióna Sýrčanov v súčasnosti trpí potravinovou neistotou, pričom 90 % z nich žije pod hranicou chudoby; domnieva sa, že prístup humanitárnej pomoci musí zostať hlavnou prioritou EÚ v Sýrii a že zvýšené potreby si vyžadujú väčšiu finančnú a politickú reakciu zo strany EÚ; konštatuje, že v júli 2021 sa má obnoviť rezolúcia Bezpečnostnej rady OSN č. 2533 o hraničnom priechode Báb al-Hawá; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že Rusko a Čína sa naposledy zdržali hlasovania namiesto toho, aby hlasovali v prospech tejto rezolúcie; zastáva názor, že poskytovanie humanitárnej pomoci cez frontovú líniu nepostačuje na pokrytie potrieb ľudí, ktorí v súčasnosti závisia od cezhraničnej pomoci; pripomína, že životy 2,4 milióna Sýrčanov závisia od tohto hraničného priechodu a ak tento priechod nezostane otvorený aspoň ďalších 12 mesiacov, malo by to pre týchto ľudí vážne a život ohrozujúce dôsledky; odsudzuje kroky tých členov BR OSN, ktorí sa snažia obmedziť prístup humanitárnej pomoci z politických dôvodov; naliehavo vyzýva všetkých členov BR OSN, aby podporili obnovenie rezolúcie o hraničnom priechode s cieľom zabrániť zhoršovaniu humanitárnej krízy a zabezpečiť rozšírenie a podporu cezhraničných zásahov vykonávaných v súlade s humanitárnymi zásadami; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť okamžité

opätovné schválenie hraničných priechodov Báb as-Salám a al-Jaarubíja v súlade s rezolúciou Valného zhromaždenia OSN č. 74/169 s cieľom zabezpečiť, aby sa k obyvateľstvu v núdzi na severozápade aj na severovýchode dostala pomoc cez najpriamejšie trasy; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby humanitárna pomoc smerovala výlučne tým, ktorí ju najviac potrebujú;

30. vyzýva medzinárodné spoločenstvo, aby urýchlene riešilo rekordnú úroveň humanitárnej potreby sýrskeho ľudu v Sýrii i mimo nej; nabáda EÚ, aby ako organizátor piatej konferencie darcov pre Sýriu, ktorá sa bude konať v Bruseli, zmobilizovala ďalších medzinárodných darcov s cieľom zvýšiť podporu sektoru zdravotníctva v rámci plánu pre humanitárnu pomoc v Sýrii prostredníctvom zvýšeného, flexibilného a viacročného financovania, ktoré bude pokrývať potreby obyvateľstva z dlhodobého hľadiska; vyzýva medzinárodných darcov, aby okrem ostatnej civilnej infraštruktúry, ktorá utrpela škodu, osobitne investovali do programov na opravu, obnovu a posilnenie poškodených alebo zničených zdravotníckych zariadení;

31. naliehavo žiada Bezpečnostnú radu OSN, aby do nadchádzajúcich rezolúcií OSN a oficiálnych diskusií zahrnula výslovné výzvy na ochranu pracovníkov pôsobiacich v zdravotníctve; v tejto súvislosti vyzýva členské štáty EÚ, aby poskytli politické zázemie a operačnú podporu iniciatívam OSN týkajúcim sa zodpovednosti a vyšetrovaniam s cieľom dodržiavať medzinárodné humanitárne právo;

32. zdôrazňuje, že pred piatou konferenciou darcov v Bruseli, ktorá sa má konať 29. – 30. marca 2021, je dôležité nielen dodržať prísľuby humanitárnej pomoci, ale tieto prísľuby aj posilniť v prospech Sýrčanov, vnútorne vysídlených osôb a utečencov, ako aj komunít postihnutých krízou v regióne; poukazuje na skutočnosť, že EÚ a jej členské štáty sú najväčšími darcami humanitárnej pomoci, ktorí reagovali na humanitárnu krízu v Sýrii, pričom od roku 2011 darovali prostriedky vo výške 20 miliárd EUR; je hlboko znepokojený údajnými plánmi vlády Spojeného kráľovstva výrazne znížiť svoje príspevky na pomoc vrátane obmedzenia pomoci pre Sýriu o 67 % a pre Libanon o 88 %;

33. oceňuje úlohu, ktorú zohrávajú susedné štáty pri preukazovaní solidarity a poskytovaní pomoci sýrskym utečencom v Libanone, Jordánsku, Turecku a Iraku; naliehavo vyzýva členské štáty EÚ, aby naďalej financovali programy humanitárnej pomoci v krajinách, ktoré prichýlili utečencov, a pre vnútorne vysídlené osoby v Sýrii; naliehavo vyzýva členské štáty EÚ, aby poskytli všetky potrebné finančné prostriedky a podporu s cieľom zabezpečiť, aby všetky sýrske deti utečencov v hostiteľských krajinách mali prístup nielen k základnému, ale aj k stredoškolskému vzdelávaniu; naliehavo vyzýva všetky hostiteľské krajiny, aby prijali všetky potrebné opatrenia na dosiahnutie tohto cieľa a odstránili všetky administratívne alebo legislatívne prekážky; nabáda hostiteľské krajiny, aby sa zamerali na prístup k zamestnaniu, zdravotníckym službám a vzdelávaniu a občianskej dokumentácii, čo podporí schopnosť utečencov pracovať na tom, aby sa stali sebestačnými;

34. poznamenáva, že fungovanie trustového fondu Madad zriadeného v reakcii na krízu v Sýrii sa skončí na konci roka 2021; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila finančné prostriedky na humanitárnu reakciu EÚ na krízu v Sýrii v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce a aby zaistila plynulé fungovanie jeho projektov;

35. vyzýva všetky členské štáty, aby podporovali humanitárnu pomoc založenú na zásadách bez toho, aby normalizovali vzťahy so sýrskym režimom; varuje pred priamym či nepriamym investovaním finančných aktív EÚ do všeobecnej obnovy Sýrie, ak sýrsky režim neuskutoční dôveryhodný politický proces; vyzýva PK/VP, aby v rámci dlhodobého plánovania reakcie v Sýrii vypracoval spoľahlivú politiku náležitej starostlivosti v oblasti ľudských práv pre budúce intervencie obnovy v úzkej spolupráci so sýrskou občianskou spoločnosťou vrátane monitorovacieho rámca s osobitnými ukazovateľmi pre normy v oblasti ľudských práv; vyjadruje poľutovanie nad ruskými, iránskymi, čínskymi a tureckými podnikateľskými plánmi ťažiť z ničenia Sýrie;

36. vyzýva členské štáty, aby zachovali sankcie voči jednotlivcom a subjektom zapojeným do represií v Sýrii; zdôrazňuje, že je dôležité vyhnúť sa akýmkoľvek nezamýšľaným negatívnym dôsledkom sankcií prostredníctvom humanitárnych výnimiek pre zásadovú humanitárnu činnosť a že je dôležité spoločne s USA riešiť problémy s nadmerným dodržiavaním predpisov v oblasti bankovníctva;

37. naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby obnovili a rozšírili zoznam osôb, na ktoré sa vzťahujú cielené sankcie v rámci nového globálneho sankčného režimu EÚ v oblasti ľudských práv, na sýrskych a ruských civilných a vojenských veliteľov, ktorí boli vierohodne zapojení do vojnových zločinov;

38. je odhodlaný prijať účinné právne predpisy EÚ v oblasti náležitej starostlivosti podnikov, ktorými sa spoločnostiam EÚ a spoločnostiam pôsobiacim na jednotnom trhu uložia povinnosti náležitej starostlivosti v oblasti ľudských práv;

39. pripomína všetkým členským štátom, že Sýria nie je bezpečnou krajinou, do ktorej sa možno vrátiť; domnieva sa, že v súlade s proklamovaným stanoviskom EÚ by každý návrat mal byť bezpečný, dobrovoľný, dôstojný a informovaný; vyzýva všetky členské štáty EÚ, aby neprijímali zmeny vnútroštátnych politík, v dôsledku ktorých už určité kategórie Sýrčanov nebudú chránené, a aby tento trend zvrátili, ak už takéto politiky uplatňujú; naliehavo vyzýva Libanon, Turecko a všetky krajiny v regióne, aby pozastavili deportácie Sýrčanov späť do Sýrie, ktoré sa konajú proti ich vôli;

40. odsudzuje nenapraviteľné škody, ktoré napáchala Asadova taktika spálenej zeme na kultúrnych pamiatkach, a lúpenie a pašovanie artefaktov džihádistami, ktorí ich využívajú na financovanie svojej úlohy v konflikte;

41. je mimoriadne znepokojený zhoršujúcou sa humanitárnou, hygienickou a bezpečnostnou situáciou v táboroch v severovýchodnej Sýrii, najmä v táboroch al-Húl a Raudž, ktoré sú naďalej živnou pôdou pre radikalizáciu; domnieva sa, že občania EÚ podozriví z členstva v teroristických organizáciách a zadržiavaní v týchto táboroch by mali byť postavení pred súd; vyjadruje zdesenie nad zabitím zamestnanca organizácie Lekári bez hraníc pracujúceho v tábore al-Húl, ku ktorému došlo 24. februára 2021, čo ďalej poukazuje na skutočnosť, že násilie a nebezpečné životné podmienky v tábore si vyberajú daň na ľudských životoch;

42. vyzýva členské štáty, aby chránili maloletých štátnych príslušníkov, ktorí môžu byť zadržiavaní za trestné činy súvisiace s bezpečnosťou alebo za príslušnosť k ozbrojeným skupinám;

43. vyzýva členské štáty, aby repatriovali všetky európske deti s prihliadnutím na ich osobitnú rodinnú situáciu a prioritne na najlepšie záujmy dieťaťa a aby im poskytli potrebnú podporu na účely rehabilitácie a reintegrácie v plnom súlade s medzinárodným právom;

44. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, Európskej službe pre vonkajšiu činnosť, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov, vláde a parlamentu Iraku, regionálnej vláde Kurdistanu a vláde a parlamentu Ruskej federácie.